

Marek Kawacki

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
e-mail: marek.kawacki@ue.poznan.pl
ORCID: 0000-0001-5065-2267

Ewelina Kuberska

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
e-mail: ewelina.kuberska@ue.poznan.pl
ORCID: 0000-0003-4988-8613

CZY FORMA I OBJĘTOŚĆ RAPORTU NIEFINANSOWEGO ZALEŻĄ OD WIELKOŚCI PRZEDSIĘBIORSTWA? BADANIE NA PRZYKŁADZIE SPÓŁEK WIG20 I MWIG40

DOI: 10.15611/pn.2021.1.05

JEL Classification: M40, M48, M49

© 2021 Marek Kawacki, Ewelina Kuberska

Praca opublikowana na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe (CC BY-SA 4.0). Skrócona treść licencji na <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.pl>

Cytuj jako: Kawacki, M. i Kuberska, E. (2021). Czy forma i objętość raportu niefinansowego zależą od wielkości przedsiębiorstwa? Badanie na przykładzie spółek WIG20 i mWIG40. *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu*, 65(1).

Streszczenie: Artykuł stanowi podsumowanie badań nad ujawnianiem informacji niefinansowych przez polskie jednostki po roku 2017. Celem badania była weryfikacja hipotez o zależności formy i objętości raportów niefinansowych od wielkości przedsiębiorstwa, obiektem zaś były raporty niefinansowe publikowane przez spółki notowane na WIG20 i mWIG40 w latach 2018 i 2019. W badaniu wykorzystano metodę analizy treści, metodę indukcji oraz metody statystyczne. Najważniejszymi wnioskami wynikającymi z badania są: brak widocznej korelacji między wielkością jednostki a objętością publikowanego raportu niefinansowego a wielkością jednostki, możliwa do wykazania zależności między formą sprawozdania niefinansowego a objętością raportu niefinansowego. Uzyskany rezultat potwierdził, że jednostki publikujące informacje niefinansowe w ramach odrębnego sprawozdania ujawniają większe ilości informacji niż jednostki publikujące informacje niefinansowe wewnątrz sprawozdania z działalności.

Słowa kluczowe: raportowanie informacji niefinansowych, sprawozdanie z działalności, sprawozdawczość zintegrowana.

1. Wstęp

Informacja była, jest i będzie ważnym elementem podejmowania decyzji. W zależności od tego, w jakich warunkach przedsiębiorstwa funkcjonują, zmienia się zapotrzebowanie na tę informację i waga poszczególnych informacji. Obecnie prym wiedzie koncepcja zrównoważonego rozwoju, która wpłynęła na sposób postrzegania biznesu przez zarówno właścicieli przedsiębiorstw, jak i inwestorów. Zwiększona świadomość społeczna dotycząca funkcjonowania przedsiębiorstw oraz ich powiązań i wpływu na społeczeństwo i środowisko przyczynia się do tego, że poszukuje się informacji pozafinansowych, które nabierają kluczowego znaczenia dla inwestorów. Informacje te, przechodzące w ostatnich latach ewolucję, obecnie stanowią obligatoryjny element raportowania w największych spółkach. Równocześnie wdrażane są nowe wytyczne wskazujące, jakie informacje upubliczniać i jaką formę mają one przybrać. Są to jednak wytyczne, zalecenia i wymogi o bardzo ogólnym charakterze, bez wskazania szczegółowych rozwiązań w danej kwestii. Można zauważyć, że obszar ten dopiero się formułuje i przybiera pewien zakres.

W związku z tym, że informacje, które mają zostać ujawnione, są różnorodne, występuje też mnóstwo możliwości i sposobów na to, jak informacje te powinny zostać wyrażone. Ze względu na dużą dobrowolność w zakresie doboru wytycznych czy też formy i zakresu prezentacji informacji niefinansowych pojawiają się duże rozbieżności w raportowaniu tych informacji w różnych spółkach.

Celem artykułu jest zbadanie zależności występujących między formą i objętością raportów niefinansowych publikowanych przez spółki WIG20 i mWIG40 w latach 2018 i 2019, a także zbadanie korelacji objętości raportów z wielkością przedsiębiorstwa. Ostateczne wyniki badania zostały poprzedzone omówieniem istotnych elementów raportowania informacji niefinansowych w Polsce oraz zaprezentowaniem najważniejszych badań opublikowanych w polskiej literaturze w latach 2017-2020, dotyczących zaangażowania polskich jednostek gospodarczych w raportowanie niefinansowe. Do osiągnięcia celu wykorzystano metodę analizy treści, metodę indukcji oraz metody statystyczne.

2. Raportowanie informacji niefinansowych w Polsce

Raportowanie niefinansowe dokonywane jest przez przedsiębiorstwa w Polsce od dłuższego czasu. Od kilkunastu lat można zauważyć zainteresowanie przedsiębiorstw raportowaniem informacji dotychczas niepublikowanych w ramach sprawozdań finansowych. Informacje te, nazywane zazwyczaj informacjami niefinansowymi (Bek-Gaik i Krasodomska, 2018) czy też informacjami pozafinansowymi (Sikacz, 2016), upubliczniane są w raportach CSR (Wiśniewska, 2015), raportach społecznych (Bek-Gaik i Krasodomska, 2018), raportach zrównoważonego rozwoju bądź raportach środowiskowych. Publikowanie informacji niefinansowych do pewnego czasu było dobrowolną działalnością przedsiębiorstw, dlatego niejednokrotnie

w literaturze spotyka się stwierdzenia, że tego typu raportowanie było dobrą praktyką przedsiębiorstw (Krawczyk, 2019, s. 1) bądź wiązało się wyłącznie z ich filantropijną działalnością. Przez kilkanaście lat funkcjonowało fakultatywne raportowanie niefinansowe przedsiębiorstw, a upubliczniana informacja niefinansowa przechodziła w tym czasie ewolucję. W okresie fakultatywnego raportowania informacji niefinansowych rozpoczęły się szerokie badania nad zadaniami rachunkowości wobec tworzenia informacji niefinansowych oraz dalszego rozwoju sprawozdawczości przedsiębiorstw. W literaturze można napotkać liczne badania i rozważania nad jakością, wiarygodnością, użytecznością i zakresem prezentowanych informacji niefinansowych (Adamczyk, 2019; Chojnacka i Jadanowska, 2020; Fijałkowska, 2013; Kawacki, 2018; Krasodomska, 2014). Drugim ważnym obszarem badań w obszarze raportowania niefinansowego są badania w odniesieniu do zasad i wytycznych stosowanych do raportowania informacji niefinansowych (Błażyńska, 2019; Krasodomska, 2017).

Okres obligatoryjnego raportowania informacji niefinansowych w Polsce zapoczątkowany został wprowadzeniem w 2016 r. dyrektywy UE w sprawie ujawniania informacji niefinansowych, co w konsekwencji spowodowało przyjęcie w krajowym prawie szczegółowych regulacji w zakresie publikowania informacji niefinansowych. W polskim prawie regulacje dotyczące raportowania informacji niefinansowych zawarte zostały w ustawie o rachunkowości, a obowiązek udostępniania informacji niefinansowych w Polsce nałożony jest wyłącznie na spółki spełniające następujące kryteria:

- 500 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty oraz
- 85 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego lub 170 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy.

Ustawa o rachunkowości wskazuje także rodzaj informacji niefinansowych, jakie powinny zostać udostępnione. Wśród nich powinny się znaleźć co najmniej:

- 1) zwięzły opis modelu biznesowego jednostki,
- 2) kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością jednostki,
- 3) opis polityk stosowanych przez jednostkę w odniesieniu do zagadnień społecznych, pracowniczych, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji, a także opis rezultatów stosowania tych polityk,
- 4) opis procedur należytej staranności – jeżeli jednostka je stosuje w ramach polityk, o których mowa w pkt 3,
- 5) opis istotnych ryzyk związanych z działalnością jednostki mogących wywierać niekorzystny wpływ na zagadnienia, o których mowa w pkt 3, w tym ryzyk związanych z produktami jednostki lub jej relacjami z otoczeniem zewnętrznym, w tym z kontrahentami, a także opis zarządzania tymi ryzykami.

Według zapisów ustawy o rachunkowości informacje niefinansowe powinny być raportowane zgodnie z wybranymi przez spółkę wytycznymi unijnymi, międzynarodowymi bądź krajowymi i publikowane w formie oświadczenia na temat informacji niefinansowych wraz ze sprawozdaniem z działalności bądź jako odrębne sprawozdanie na temat informacji niefinansowych.

Pierwsze obligatoryjne informacje niefinansowe udostępnione zostały wraz ze sprawozdaniem finansowym za 2017 rok. Obecnie według szacunków dokonanych przez Ministerstwo Finansów obligatoryjności sporządzania raportów niefinansowych podlega ponad 300 jednostek gospodarczych (Krawczyk, 2019, s. 1-2). Informacje udostępniane w ramach raportów informacji niefinansowych są przydatne dla bezpośrednich ich odbiorców, m.in. dla inwestorów, stanowią także ciekawy i ważny materiał do prowadzenia analiz naukowych. Od kilku lat naukowcy prowadzą badania nad informacjami niefinansowymi, w tym nad zaangażowaniem jednostek w raportowanie informacji niefinansowych.

Koncepcja społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw (CSR) postuluje, że większe przedsiębiorstwa będą dążyć do ujawniania dodatkowych informacji niefinansowych w celu zaspokojenia prawnych, etycznych i uznaniowych oczekiwań społecznych wobec organizacji pod presją interesariuszy (Adamus-Matuszyńska, 2014, s. 108, 115; Ciechan-Kujawa, 2014, s. 33; Samelak 2013, s. 173-177). W związku z tym, zdaniem autorów niniejszego artykułu, należy się spodziewać, że im większe przedsiębiorstwo, tym większa będzie społeczna presja wywierana przez interesariuszy na ujawnianie dodatkowych informacji niefinansowych. Dodatkowym argumentem za poszukiwaniem takiej zależności jest fakt, że ustawa o rachunkowości w bardzo dużym stopniu różnicuje obowiązki sprawozdawcze przedsiębiorstw, uzależniając je od wielkości przedsiębiorstwa wyrażonej sumą bilansową, wielkością zatrudnienia oraz sumą obrotów (Ustawa z dnia 29 września 1994 r., art. 3, ust. 1a, pkt 1; ust. 1c, pkt 1; ust. 6; art. 28b, ust. 1; art. 49b, ust. 1; art. 64, ust. 1, pkt 4). W opinii autorów należy więc sprawdzić, czy nie występuje naturalna zależność między wielkością przedsiębiorstwa a objętością raportu niefinansowego i czy jednostki większe nie będą miały naturalnie nabytej skłonności do publikowania większej ilości informacji niefinansowych.

3. Przegląd badań dotyczących zaangażowania polskich jednostek gospodarczych w raportowanie niefinansowe

Wzmózone badania dotyczące zaangażowania polskich jednostek gospodarczych w raportowanie informacji niefinansowych realizowane są od blisko trzech lat. Wśród nich wyróżnić można badania takich autorów, jak H. Sikacz i P. Wołczek (2017), M. Lament (2017) oraz M. Aluchna, M. Roszkowska-Menkes, I. Kytsyuk (2018). W następnych latach upubliczniono kolejne badania z zakresu zaangażowania jednostek gospodarczych w raportowanie niefinansowe, wśród których wyróżnić można następujące kategorie:

- rodzaj raportów stosowanych do publikacji informacji niefinansowych (Marty-niuk i Romanchuk, 2019; Rubik, 2018),
- rodzaj stosowanych wytycznych do tworzenia informacji (Ogrodnik, 2019; Ru-bik, 2018),
- zakres i jakość prezentowanych informacji niefinansowych (Adamczyk, 2019; Bek-Gaik i Surowiec, 2019; Skoczylas, 2019).

Szczegółowe informacje dotyczące opublikowanych badań na temat zaangażowania przedsiębiorstw w Polsce w raportowanie niefinansowe zaprezentowane zo-stały w tab. 1.

Tabela 1. Badania dotyczące zaangażowania przedsiębiorstw w Polsce w raportowanie niefinansowe przeprowadzone w latach 2017-2020

Autor/autorzy i rok publikacji	Tytuł artykułu	Cel badania
1	2	3
Bek-Gaik i Surowiec (2020)	<i>Raportowanie zintegrowane w praktyce polskich spółek – próba oceny jakości ujawnień</i>	Celem artykułu jest próba oceny jakości ujawnień w praktyce raportowania zintegrowanego polskich spółek w latach 2013-2017
Plątek i Bilski (2020)	<i>Ujawnienia niefinansowe na przykładzie wybranych spółek giełdowych branży chemicznej</i>	Celem artykułu jest analiza czołowych spółek z branży chemicznej notowanych na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie pod kątem ujawnień niefinansowych
Konarzewska (2020)	<i>Raportowanie społecznej odpowiedzialności biznesu na polskim rynku kapitałowym</i>	Celem badań podjętych w artykule jest przedstawienie trendów związanych z raportowaniem społecznej odpowiedzialności biznesu na polskim rynku kapitałowym w kontekście globalnych wyników w tym obszarze, a także ocena treści raportów sporządzonych przez wybrane spółki giełdowe wchodzące w skład indeksu WIG-ESG
Wójcik-Jurkiewicz (2020)	<i>Raportowanie niefinansowe banków z perspektywy społecznie odpowiedzialnej – przykłady z WIG-ESG</i>	Celem artykułu jest ocena praktyk raportowania niefinansowego stosowanego przez banki należące do nowego indeksu giełdowego WIG-ESG na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie ze wskazaniem zakresu, formy oraz obowiązujących standardów
Kiczmer i Słonka (2019)	<i>Raportowanie społecznej odpowiedzialności biznesu przez spółki należące do RESPECT Index</i>	Celem badania jest ocena praktyk w zakresie raportowania danych dotyczących społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw spółek wchodzących w skład RESPECT Index
Skoczylas (2019)	<i>Społeczna odpowiedzialność biznesu w świetle analizy zawartości raportów niefinansowych spółek makrosektora 400: produkcja przemysłowa i budowlano-montażowa</i>	Celem artykułu jest identyfikacja i ocena realizowanych strategii społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw na podstawie wskaźników profilowych i szczegółowych prezentowanych w raportach niefinansowych spółek makrosektora 400: produkcja przemysłowa i budowlano-montażowa, sporządzonych według standardu GRI 4 za 2017 rok

Tabela 1, cd.

1	2	3
Ogrodnik (2019)	<i>Standardy stosowane w raportowaniu niefinansowym przez polskie spółki z sektora odzież i obuwiu, notowane na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie</i>	Celem artykułu jest identyfikacja preferencji tych spółek, które wcześniej nie sporządzały raportów niefinansowych, w wyborze standardu raportowania niefinansowego
Szadziwska, Spigarska i Majerowska (2018)	<i>The disclosure of non-financial information by stock-exchange-listed companies in Poland, in the light of the changes introduced by the Directive 2014/95/EU</i>	Celem artykułu jest odpowiedź na następujące pytania: 1. Jaki jest stan ujawnień niefinansowych dokonywanych przez spółki giełdowe w Polsce? 2. Jakie istnieją różnice w raportowaniu informacji niefinansowych przez firmy z różnych branż? 3. Jakie czynniki wpływają na ujawnianie informacji niefinansowych?
Rubik (2018)	<i>Raportowanie niefinansowe spółek RESPECT Index po zmianach</i>	Celem artykułu jest analiza formy prezentacji danych niefinansowych, czyli wyboru między oświadczeniem o informacjach niefinansowych a odrębnym sprawozdaniem dotyczącym informacji niefinansowych, wykorzystanych wytycznych i norm dotyczących raportowania niefinansowego, informacji o weryfikacji zewnętrznej danych niefinansowych
Aluchna, Roszkowska-Menkes i Kytsyuk (2018)	<i>Raportowanie społecznej odpowiedzialności biznesu. Przypadek spółek z WIG20</i>	Celem artykułu jest identyfikacja dynamiki rozwoju raportowania pozafinansowego na świecie i w Polsce wraz ze wskazaniem obowiązujących standardów
Lament (2017)	<i>Raportowanie informacji niefinansowych w zakładach ubezpieczeń w Polsce</i>	Celem artykułu jest wskazanie przyczyn ujawnień niefinansowych oraz prezentacja wniosków z oceny stopnia i zasad raportowania z tego obszaru w aspekcie obowiązującej w tym zakresie praktyki na zakładach ubezpieczeń z polskiego rynku ubezpieczeniowego
Sikacz i Wolczek (2017)	<i>Analiza raportów informacji niefinansowych spółek z RESPECT Index</i>	Celem publikacji jest ocena obecnego stanu raportowania informacji niefinansowych spółek, które powinny charakteryzować się najlepszymi praktykami w zakresie raportowania z racji przynależności do indeksu RESPECT. Analizie poddano ekonomiczne, środowiskowe i społeczne ujawnienia (z uwzględnieniem ogólnych informacji o spółkach) zawarte w raportach społecznych (społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, zrównoważonego rozwoju) lub raportach zintegrowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie źródeł wskazanych w tabeli.

Przeprowadzone badania w zakresie zaangażowania polskich jednostek gospodarczych dotyczą w głównej mierze stosowanych wytycznych czy też rodzaju wykorzystywanych narzędzi do publikowania informacji niefinansowych. W polskiej literaturze brakuje natomiast badań weryfikujących zależność pomiędzy trzema wskazanymi w ustawie o rachunkowości kryteriami obligującymi do raportowania

niefinansowego a poszczególnymi elementami charakteryzującymi raport oraz prezentowane w nim informacje niefinansowe. Te kwestie są szczególnie nurtujące, jeśli weźmie się pod uwagę badania przeprowadzone w skali międzynarodowej (Dyer, Lang i Stice-Lawrence, 2017; Lang i Stice-Lawrence, 2015) wskazujące na zwiększającą się objętość sprawozdań finansowych wskutek zwiększonych wymagań dotyczących ujawniania wynikających z nowych bądź modyfikowanych MSR i MSSF. Ponadto interesujące są badania wskazujące na korelację między wielkością przedsiębiorstwa a obszernością sprawozdania finansowego (Prewysz-Kwinto i Voss, 2019). Dowodzą one, że nie bez znaczenia dla objętości sprawozdania finansowego są zarówno wielkość przedsiębiorstwa, jak i regulacje stosowane do ich sporządzania.

Ponadto, wobec wprowadzenia obligatoryjności raportowania niefinansowego wyłącznie dla jednostek gospodarczych przekraczających pewne wskazane wielkości, powstaje pytanie, czy przyjęcie przez ustawodawcę określonych wielkości należy rozumieć w ten sposób, że im większa jednostka gospodarcza, tym więcej istotnych kwestii, które należy ujawniać?

Ze względu na to, że w Polsce następuje rozwój raportowania niefinansowego, wydaje się istotne zweryfikowanie w początkowej fazie tego rozwoju, czy zależności występujące w odniesieniu do sprawozdań finansowych dotyczą również sprawozdań pozafinansowych. Zaprezentowane poniżej wyniki badania przyczynią się do uzupełnienia wiedzy w tym zakresie.

4. Prezentacja wyników badania

W celu zbadania zależności między formą i objętością raportu, a także jej korelacji z wielkością przedsiębiorstwa w lipcu 2020 r. przebadano wstępnie 60 spółek wchodzących w skład indeksów WIG20 i mWIG40 pod kątem tego, czy ujawniają one raport niefinansowy oraz jaką formę on przybiera. Uzasadnieniem takiego doboru badanej próby przedsiębiorstw jest to, że spółki wchodzące w skład obu indeksów to wyłącznie spółki giełdowe o najwyższej w Polsce kapitalizacji, z których większość jest zobowiązana do ujawniania informacji niefinansowych. Pomimo wysokiej kapitalizacji i popularności wśród inwestorów w skład powyższych indeksów wchodzi zarówno spółki duże, jak i mniejsze – często ledwo przekraczające lub nieprzekraczające wymogów ustawy o rachunkowości co do sumy bilansowej, przychodów i wielkości zatrudnienia, które wymagałyby od jednostki ujawniania informacji niefinansowych.

W wyniku wstępnego badania z próby badanych spółek usunięto spółki, które nie sporządzają sprawozdania lub oświadczenia niefinansowego, co ograniczyło próbę do 46 spółek¹. Liczba spółek w ostatecznej próbie odpowiada 27,22% wszystkich polskich spółek ujawniających informacje niefinansowe w latach 2018-2019.

¹ Pełna lista spółek została przedstawiona w tab. 2, natomiast w dalszej części artykułu w odniesieniu do konkretnych spółek wykorzystywane będą ich trzyliterowe symbole giełdowe.

Tabela 2. Lista przebadanych raportów niefinansowych za lata 2018-2019

Skrót giełdowy	Rok	Forma ujawnień niefinansowych	Pełna nazwa raportu
1	2	3	4
ALR	2018	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Alior Bank SA
	2019	sprawozdanie	Sprawozdanie Grupy Kapitałowej Alior Bank SA na temat informacji niefinansowych za rok 2019
CCC	2018	sprawozdanie	Raport niefinansowy Grupy CCC za rok 2018
	2019	sprawozdanie	Raport niefinansowy Grupy CCC za rok 2019
CPS	2018	sprawozdanie	Sprawozdanie Grupy Kapitałowej Cyfrowy Polsat SA oraz spółki Cyfrowy Polsat SA na temat informacji niefinansowych za rok 2018
	2019	sprawozdanie	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych za rok 2019 Grupy Kapitałowej Cyfrowy Polsat SA oraz spółki Cyfrowy Polsat SA
DNP	2018	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności Dino Polska SA oraz Grupy Kapitałowej Dino Polska SA w 2018 r.
	2019	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności Dino Polska SA oraz Grupy Kapitałowej Dino Polska SA w 2019 r.
JSW	2018	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności Jastrzębskiej Spółki Węglowej SA oraz Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej SA za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 r.
	2019	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności Jastrzębskiej Spółki Węglowej SA oraz Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej SA za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2019 r.
KGH	2018	sprawozdanie	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych KGHM Polska Miedź SA i Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź SA za rok 2018
	2019	sprawozdanie	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych KGHM Polska Miedź SA i Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź SA za rok 2019
LPP	2018	sprawozdanie	Raport zintegrowany LPP za rok 2018
	2019	sprawozdanie	Raport zintegrowany LPP za rok 2019/2020
LTS	2018	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy LOTOS SA oraz jej Grupy Kapitałowej za rok 2018
	2019	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy LOTOS SA oraz jej Grupy Kapitałowej za rok 2019
MBK	2018	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy mBanku SA w 2018 r.
	2019	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy mBanku SA w 2019 r.
OPL	2018	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Orange Polska SA w 2018 r.
	2019	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Orange Polska SA w 2019 r.

PEO	2018	oświadczenie	Sprawozdanie z działalności Banku Pekao SA za rok 2018
	2019	oświadczenie	Sprawozdanie z działalności Banku Pekao SA za rok 2019
PGE	2018	sprawozdanie	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych PGE Polskiej Grupy Energetycznej SA oraz Grupy Kapitałowej PGE za rok 2018
	2019	sprawozdanie	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych PGE Polskiej Grupy Energetycznej SA oraz Grupy Kapitałowej PGE za rok 2019
PGN	2018	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności PGNiG SA i Grupy Kapitałowej PGNiG za rok 2018
	2019	sprawozdanie	Sprawozdanie Grupy Kapitałowej PGNiG na temat informacji niefinansowych za rok 2019
PKN	2018	sprawozdanie	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych Grupy ORLEN i PKN ORLEN SA za rok 2018
	2019	sprawozdanie	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych Grupy ORLEN i PKN ORLEN SA za rok 2019
PKO	2018	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za rok 2018 sporządzone łącznie ze sprawozdaniem Zarządu z działalności PKO Banku Polskiego SA
	2019	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za rok 2019 sporządzone łącznie ze sprawozdaniem Zarządu z działalności PKO Banku Polskiego SA
PLY	2018	sprawozdanie	Play Communications SA raport roczny z działalności za rok zakończony 31 grudnia 2018 r.
	2019	sprawozdanie	Play Communications SA raport roczny z działalności za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
PZU	2018	sprawozdanie	Sprawozdanie dotyczące informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej PZU i PZU SA za 2018
	2019	sprawozdanie	Sprawozdanie dotyczące informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej PZU i PZU SA za 2019
SPL	2018	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu Grupy Kapitałowej Santander Bank Polska SA z działalności w 2018 r.
	2019	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu Grupy Kapitałowej Santander Bank Polska SA z działalności w 2019 r.
TPE	2018	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności TAURON Polska Energia SA oraz Grupy Kapitałowej TAURON za rok obrotowy 2018
	2019	sprawozdanie	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej TAURON
ACP	2018	sprawozdanie	Sprawozdanie Grupy Asseco na temat danych niefinansowych za rok 2018
	2019	sprawozdanie	Sprawozdanie Grupy Asseco na temat informacji niefinansowych za rok 2019
AMC	2018	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności w 2018 r.
	2019	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności w 2019 r.
ATT	2018	sprawozdanie	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej Grupa Azoty za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2018 r.
	2019	sprawozdanie	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej Grupa Azoty za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019 r.

Tabela 2, cd.

1	2	3	4
BDX	2018	sprawozdanie	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych za rok 2018
	2019	sprawozdanie	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych za rok 2019
BFT	2018	sprawozdanie	Raport niefinansowy Grupy Benefit Systems 2018
	2019	sprawozdanie	benefit Systems Group Non-Financial Report 2019
BHW	2018	sprawozdanie	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych 2018
	2019	sprawozdanie	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych 2019
BNP	2018	sprawozdanie	Raport CSR prezentujący informacje niefinansowe banku BGŻ BNP Paribas SA oraz Grupy Kapitałowej Banku BGŻ BNP Paribas za rok 2018
	2019	sprawozdanie	Raport CSR i zrównoważonego rozwoju za rok 2019 prezentujący informacje niefinansowe BNP Paribas Bank Polska SA oraz Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska SA
CAR	2018	sprawozdanie	Raport zrównoważonego rozwoju Grupy Inter Cars 2018
	2019	sprawozdanie	Raport zrównoważonego rozwoju Grupy Inter Cars 2019
CIE	2018	sprawozdanie	Raport niefinansowy Grupy CIECH za rok 2018
	2019	sprawozdanie	Raport niefinansowy Grupy CIECH za rok 2019
CMR	2018	sprawozdanie	Raport danych niefinansowych COMARCH SA oraz Grupy COMARCH za rok 2018
	2019	sprawozdanie	Raport danych niefinansowych COMARCH SA oraz Grupy COMARCH za rok 2019
EAT	2018	oświadczenie	consolidated Directors' Report for the year ended 31 December 2018
	2019	oświadczenie	consolidated Directors' Report for the year ended 31 December 2019
ENA	2018	oświadczenie	Sprawozdanie zarządu z działalności ENEA SA oraz Grupy Kapitałowej ENEA w 2018 r.
	2019	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności ENEA S.A. oraz Grupy Kapitałowej ENEA w 2019 r.
ENG	2018	sprawozdanie	Nasza odpowiedzialność 2018
	2019	sprawozdanie	Nasza odpowiedzialność 2019
EUR	2018	sprawozdanie	Raport z działalności niefinansowej – społeczna odpowiedzialność biznesu
	2019	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Eurocash SA
FMF	2018	sprawozdanie	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych Grupy FAMUR SA za 2018 r.
	2019	sprawozdanie	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych Grupy FAMUR SA za 2019 r.
FTE	2018	sprawozdanie	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych Fabryk Mebli „FORTE” SA za okres 01.01.2018 – 31.12.2018
	2019	sprawozdanie	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych Fabryk Mebli „FORTE” SA oraz Grupy Kapitałowej Fabryk Mebli „FORTE” SA za okres 01.01.2019 – 31.12.2019

GTN	2018	oświadczenie	Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej Getin Holding SA za rok 2018
	2019	oświadczenie	Sprawozdanie z działalności Getin Holding SA i Grupy Kapitałowej Getin Holding za rok 2019
ING	2018	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego SA w 2018 r.
	2019	sprawozdanie	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego SA w 2019 r., obejmujące informacje niefinansowe ING Banku Śląskiego SA
KRU	2018	oświadczenie	Sprawozdanie zarządu Kruk SA z działalności grupy kapitałowej za rok 2018
	2019	oświadczenie	Sprawozdanie zarządu Kruk SA z działalności Spółki Kruk SA za rok 2019
KTY	2018	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu Grupy Kęty SA z działalności Spółki i Grupy Kapitałowej w 2018 r.
	2019	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu Grupy Kęty SA z działalności Spółki i Grupy Kapitałowej w 2019 r.
LWB	2018	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności LW Bogdanka SA oraz Grupy Kapitałowej LW Bogdanka 2018
	2019	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności LW Bogdanka SA oraz Grupy Kapitałowej LW Bogdanka 2019
MIL	2018	sprawozdanie	Sprawozdanie dotyczące informacji niefinansowych Banku Millennium i Grupy Banku Millennium za rok 2018
	2019	sprawozdanie	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych Banku Millennium i Grupy Banku Millennium za rok 2019
NEU	2018	sprawozdanie	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych NEUCA SA oraz Grupy Kapitałowej NEUCA 2018
	2019	sprawozdanie	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych NEUCA SA oraz Grupy Kapitałowej NEUCA 2019
PKP	2018	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKP Cargo za rok obrotowy 2018
	2019	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKP Cargo za rok obrotowy 2019
STP	2018	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności Stalprodukt SA w okresie od 1.01.2018 r. do 31.12.2018 r.
	2019	oświadczenie	Sprawozdanie Zarządu z działalności Stalprodukt SA w okresie od 1.01.2019 r. do 31.12.2019 r.
VRG	2018	sprawozdanie	Oświadczenie niefinansowe Grupy Kapitałowej VRG SA i VRG SA za rok 2018
	2019	sprawozdanie	Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej VRG SA i VRG SA za rok 2019
WPL	2018	oświadczenie	Raport finansowy Grupy Kapitałowej WP za rok zakończony 31 grudnia 2018 r.
	2019	oświadczenie	Raport finansowy Grupy Kapitałowej WP za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeanalizowanych raportów.

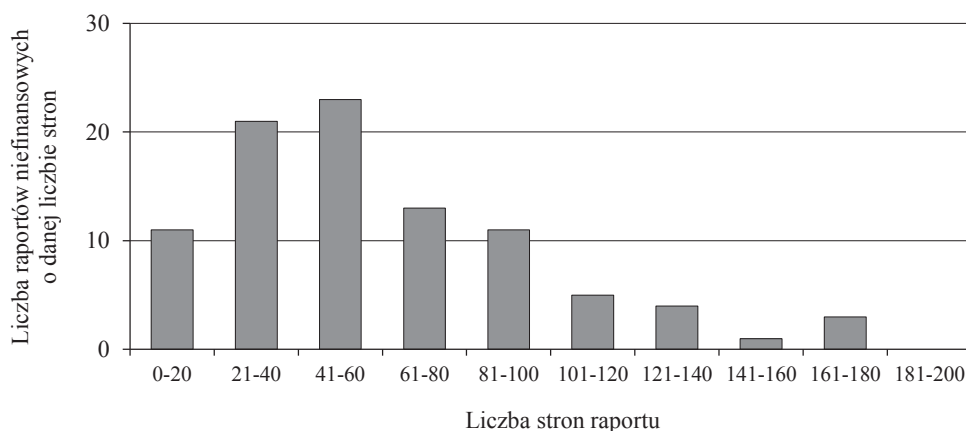
Następnie przebadano 46 spółek pod kątem liczby stron raportu niefinansowego (w sprawozdaniu liczba stron ogółem lub w oświadczeniu liczba stron wewnątrz raportu rocznego/sprawozdania z działalności poświęcona informacjom niefinansowym), stosowanych standardów ujawnień niefinansowych (GRI lub/i inne wskazane w oświadczeniu/sprawozdaniu), sumy bilansowej oraz przychodów netto ze sprzedaży (pobranej ze sprawozdania finansowego), a także liczby pracowników (pobranej ze sprawozdania z działalności lub sprawozdania finansowego, jeżeli spółka podawała tę liczbę).

Po pobraniu wymaganych danych przeprowadzono analizę korelacji między wielkością przedsiębiorstwa (jego sumą bilansową, przychodami, liczbą pracowników) a objętością raportu niefinansowego (mierzonego dla uproszczenia liczbą stron raportu). Ze względu na olbrzymią różnorodność i brak porównywalności raportów niefinansowych pomiędzy spółkami, a także częste umieszczanie w nich tabel, rysunków, infografik i innych elementów graficznych oraz dużą dywersyfikację wskaźników ujawnianych przez poszczególne spółki liczba stron raportu jest jedną z niewielu porównywalnych miar, która w ramach tak szerokiego badania może odzwierciedlać objętość raportu.

Na początku należało sprawdzić, czy zebrane dane mają cechy rozkładu normalnego. Od tego kroku zależał dobór dalszych metod i narzędzi. Sprawdzenia dokonano za pomocą testu Shapiro-Wilka. Test ten jest powszechnie wykorzystywanym narzędziem służącym do sprawdzania normalności rozkładu zmiennej losowej. Głównym atutem tego testu jest jego duża moc, tzn. dla ustalonego α prawdopodobieństwo odrzucenia hipotezy H_0 , jeśli jest ona fałszywa, jest większe niż w przypadku innych tego typu testów.

Za pomocą testu Shapiro-Wilka sprawdzono, czy rozkład badanej cechy (tj. liczba stron raportu niefinansowego) ma cechy rozkładu normalnego. Hipotezą H_0 jest w tym przypadku stwierdzenie, że rozkład badanej cechy jest rozkładem normalnym. W wyniku przeprowadzenia testu uzyskano na poziomie istotności 0,05 wynik P równy 0,0000141332, co oznacza że istnieje ok. 0,0014% prawdopodobieństwa odrzucenia hipotezy H_0 , mimo że jest ona prawdziwa. Oznacza to, że z dużym prawdopodobieństwem należy przyjąć, że rozkład badanej cechy – liczba stron raportu niefinansowego – nie jest rozkładem normalnym. Wskazuje to również wykres na rys. 1.

Analogicznie, badając za pomocą testu Shapiro-Wilka jedynie dane dotyczące liczby stron za rok 2018, uzyskano P na poziomie 0,000866477, badając zaś wyłącznie dane z roku 2019 – P na poziomie 0,00279638, co ponownie przy poziomie istotności 0,05 praktycznie wyklucza możliwość uznania niniejszego rozkładu za rozkład normalny. Tym samym powyższe pomiary wykluczają możliwość badania korelacji między objętością raportu niefinansowego a innymi zmiennymi z pomocą standardowych współczynników, takich jak np. współczynnik korelacji Pearsona, który powinien być wykorzystywany wyłącznie do badania korelacji pomiędzy zbiorami danych, które mają cechy rozkładu normalnego. Zamiast tego użyto



Rys. 1. Liczba spółek WIG20 i mWIG40 sporządzających raport niefinansowy o danej liczbie stron

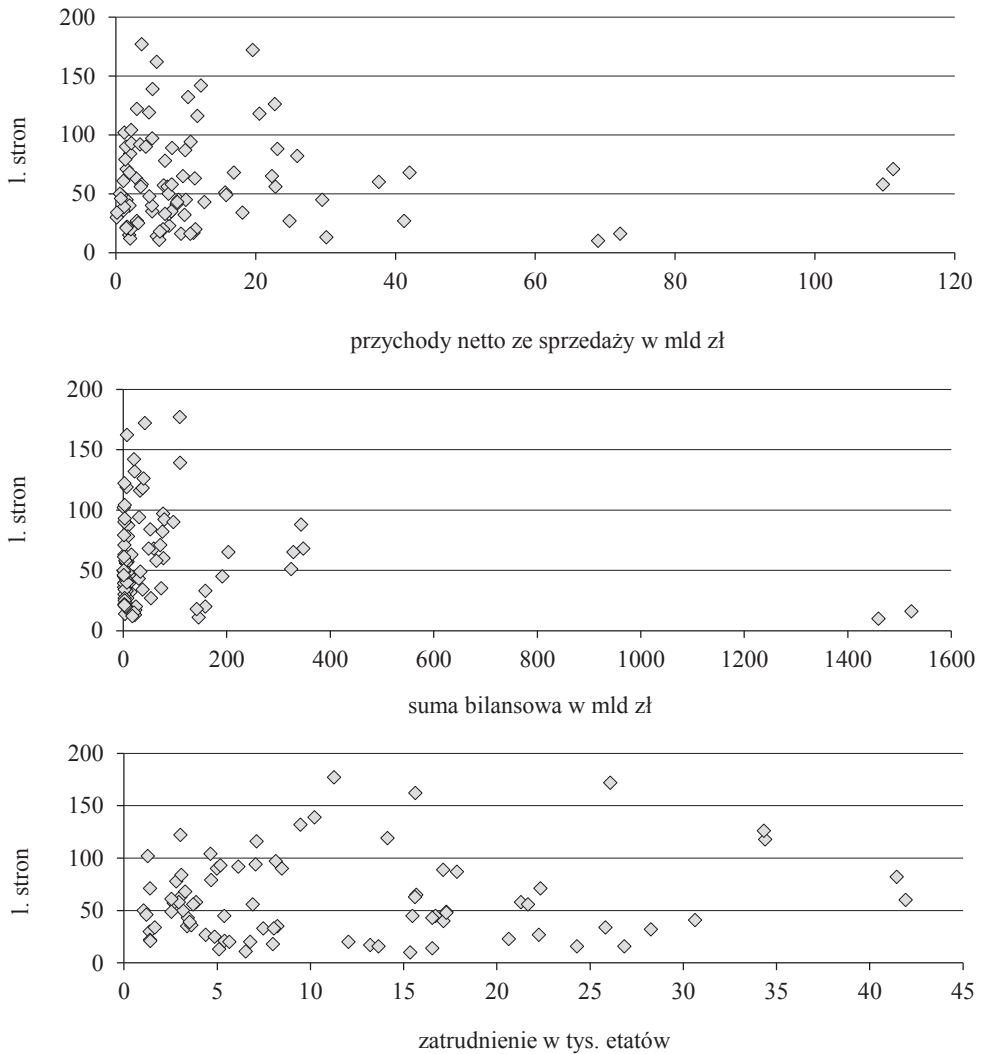
Źródło: opracowanie własne.

w ramach badania współczynnika korelacji rang Spearmana (ρ -Spearmana) ze względu na to, że w jego przypadku nie jest wymagana skala ilościowa o rozkładzie normalnym.

W wyniku badania z użyciem ρ -Spearmana otrzymano rezultat stwierdzający brak możliwości do wykazania i udowodnienia korelacji między wielkością przedsiębiorstwa a objętością raportu niefinansowego.

Korelacja mierzona współczynnikiem korelacji rang Spearmana między przychodami netto ze sprzedaży a liczbą stron raportu niefinansowego wyniosła 0,03679, a pomiędzy sumą bilansową a liczbą stron raportu niefinansowego – 0,06661. W badaniu korelacji między liczbą pracowników (według etatów) a liczbą stron współczynnik wykazał wartość 0,00651 – w tym wypadku badanie było ograniczone do 41 spółek ze względu na to, że nie wszystkie spółki podają wysokość zatrudnienia w etatach. We wszystkich trzech przypadkach można na podstawie przytoczonych wyników stwierdzić, że zgodnie z normalnymi standardami związek między liczbą stron raportu a drugą ze zmiennych nie zostałyby uznany za statystycznie istotny. Oznacza to, że nie występuje mierzalna zależność między wielkością jednostki a objętością jej raportu.

Na rysunku 2 zobrazowano brak zależności między zmiennymi w ujęciu graficznym. Wynika z niego, że nie istnieje żadna widoczna korelacja pomiędzy badanymi zmiennymi. Względnie małe spółki mogą sporządzać obszerny, kilkusetstronicowy raporty, względnie duże spółki zaś mogą sporządzać raporty/oświadczenia zajmujące najwyżej kilka stron. W związku z tym można wnioskować, że wielkość przedsiębiorstwa nie jest skorelowana z objętością raportu niefinansowego, objętość raportu niefinansowego zaś zależy od innych czynników, które nie zostały wzięte pod uwagę w ustawie o rachunkowości.



Rys. 2. Zależność (brak zależności) między wielkością przedsiębiorstwa a objętością raportu niefinansowego badanych spółek

Źródło: badania własne.

Drugie pytanie postawione w artykule dotyczyło zależności formy raportu niefinansowego od wielkości przedsiębiorstwa. Aby zidentyfikować tę korelację, zastosowano test U Manna-Whitneya odpowiedni dla rozkładów nieparametrycznych nieposiadających cech rozkładu normalnego.

Każdorazowo w ramach testu podzielono dane odnoszące się do sumy bilansowej, sumy przychodów ze sprzedaży oraz liczby etatów na dwa zbiory: zbiór danych

dotyczący oświadczeń na temat informacji niefinansowych oraz zbiorów dotyczący sprawozdań na temat informacji niefinansowych. Następnie postawiono hipotezę zerową o tym, że zbiory te pochodzą z tej samej populacji, oraz hipotezę alternatywną, że zbiory te pochodzą z różnych populacji. Zadaniem testu miało być wykazanie, czy istnieją znaczące różnice pomiędzy zbiorami danych w zależności od formy raportu.

Spośród badanych raportów 41 miało formę oświadczenia, 51 zaś miało formę sprawozdania. Test U Manna-Whitneya wykonano trzy razy – osobno dla zbiorów: sum bilansowych, przychodów ze sprzedaży oraz liczby etatów. Współczynnik U wyniósł kolejno: 1125,5 i 965,5 dla zbiorów sum bilansowych; 1048 i 1043 dla zbiorów przychodów ze sprzedaży oraz 889 i 803 dla zbiorów liczby pracowników. Współczynnik Z wyniósł kolejno: 0,62451 dla sum bilansowych; 0,01571 dla przychodów ze sprzedaży oraz 0,39052 dla liczby pracowników. Współczynnik P wyniósł kolejno: 0,53526 dla sum bilansowych; 0,98404 dla przychodów ze sprzedaży oraz 0,69654 dla liczby pracowników.

Oznacza to, że badane zbiory danych stanowią w przybliżeniu rozkład normalny, jednakże we wszystkich trzech przypadkach na poziomie istotności 0,05 nie ma podstaw do odrzucenia hipotezy zerowej, a to oznacza z kolei, że badanie nie daje przesłanek, aby doszukiwać się zależności między wielkością przedsiębiorstwa a wybraną przez przedsiębiorstwo formą ujawnień.

W ostatniej części badania dokonano analizy korelacji między formą raportu niefinansowego a jego objętością. Na początku badania założono hipotezę zerową, że liczba stron badanych oświadczeń i sprawozdań finansowych stanowi rozkład normalny. Ze względu na to, że wartość P obliczona za pomocą testu normalności Shapiro-Wilka dla badanych zmiennych wykazała brak możliwości odrzucenia hipotezy zerowej dla poziomu istotności 0,05 (P równe odpowiednio 0,0000559641 dla liczby stron oświadczeń oraz 0,0423533 dla liczby stron sprawozdań), należy przyjąć, że rozkłady nie są rozkładami normalnymi. Dlatego nie powinno się stosować klasycznego testu t -Studenta, lecz raczej test odpowiedni dla prób niepowiązanych dla rozkładu nieparametrycznego. W badaniu zastosowano ponownie test U Manna-Whitneya.

Do celów badania wydzielono dwie próby: pierwszą – zawierającą liczby stron w oświadczeniach na temat informacji niefinansowych, oraz drugą – zawierającą liczby stron w sprawozdaniach na temat informacji niefinansowych. Postawiono hipotezę zerową, że obie próby pochodzą z jednej populacji, oraz hipotezę alternatywną – że obie próby pochodzą z różnych populacji. W wyniku zastosowanych obliczeń otrzymano U na poziomie 549,5 dla liczby stron oświadczeń niefinansowych oraz 94,5 dla liczby stron sprawozdań niefinansowych przy spodziewanym U na poziomie 322. Oznacza to, że rozkład jest w przybliżeniu normalny. Wartość Z wyniosła 4,29706, P zaś wyniosła mniej niż 0,00001, co oznacza że rezultat jest istotny dla założonego poziomu istotności 0,05. Na tej podstawie należy z wysokim prawdopodobieństwem odrzucić hipotezę zerową o tym, że obie próby są identyczne.

Obie próby, mimo że nie stanowią rozkładu normalnego, znacznie różnią się od siebie – na tej podstawie można dokonywać założeń na temat zależności objętości sprawozdań od ich formy.

Z analizy danych wynika, że średnio statystycznie sprawozdanie na temat informacji niefinansowych jest obszerniejsze niż oświadczenie na temat informacji niefinansowych. Aby potwierdzić obserwacje i podsumować uzyskane wyniki dokonano szczegółowej analizy dwóch form ujawnień pod kątem ich obszerności. Dane przedstawiono w tab. 3.

Tabela 3. Dane dotyczące liczby stron raportów niefinansowych z podziałem na formę raportu w przebadanych spółkach

	Średnia	Odchylenie standardowe	Min	Mediana	Max
Liczba stron oświadczenia na temat informacji niefinansowych	34,26829268	20,90098609	10	30	122
Liczba stron sprawozdania na temat informacji niefinansowych	79,8627451	37,79418982	16	71	177
Razem	59,54347826	38,67912889	10	50	177

Źródło: badania własne.

Jak wskazano w tab. 3, liczba stron oświadczenia na temat informacji niefinansowych w badanych spółkach wahała się od 10 do 122, przy czym średnia liczba stron to ok. 34, a mediana to 30 stron. Odchylenie standardowe od średniej wynosi ok. 21 stron. Natomiast liczba stron sprawozdania na temat informacji niefinansowych to przeciętnie ok. 80 stron, przy medianie 71. Odchylenie standardowe w tym wypadku to ok. 38 stron. Najmniejsze sprawozdanie niefinansowe miało 16 stron (sprawozdania ACP za 2018 i 2019 rok), a najobszerniejsze – 177 stron (BNP za 2018 rok).

Co ciekawe, w zestawieniu istnieją spółki, które w jednym z badanych lat sporządziły oświadczenie, a w drugim sprawozdanie na temat informacji niefinansowych – są to ALR, PGN, TPE, EUR oraz ING. EUR sporządził w 2018 r. sprawozdanie, a w 2019 r. oświadczenie na temat informacji niefinansowych. W wypadku pozostałych czterech spółek było odwrotnie – w 2018 r. sporządziły one oświadczenie na temat informacji niefinansowych, a w 2019 r. – sprawozdanie na temat informacji niefinansowych. W przypadku powyższych pięciu spółek sprawozdanie na temat informacji niefinansowych było przeciętnie obszerniejsze o 57 stron lub inaczej o 185% wielkości oświadczenia na temat informacji niefinansowych analogicznej spółki. Po przebadaniu całej próby 46 spółek przeciętnie z roku na rok objętość oświadczenia/sprawozdania niefinansowego zwiększyła się o 12 stron, czyli o 38%, co potwierdza wnioski płynące z analizy zależności.

5. Zakończenie

Przeprowadzone badanie wskazuje na to, że w Polsce podmioty, które zdecydowały się na ujawnianie informacji niefinansowych w formie sprawozdania, ujawniają średnio statystycznie znacznie więcej informacji niż podmioty, które zdecydowały się ujawniać informacje niefinansowe w formie oświadczenia. Oświadczenia i sprawozdania na temat informacji niefinansowych formalnie różnią się wyłącznie miejscem ujawnień informacji niefinansowych, a nie powinny się (przynajmniej z definicji) różnić zawieraną w nich treścią. Wynik stanowi jednak, że sprawozdania na temat informacji niefinansowych są przeciętnie znacznie bardziej obszernie od oświadczeń zamieszczanych wewnątrz sprawozdań zarządu z działalności.

Niespodzianką jest to, że zarówno forma, jak i objętość raportu (które są ze sobą skorelowane) nie są zależne od wielkości badanego przedsiębiorstwa. Na wybór formy przez poszczególne spółki muszą więc wpływać inne czynniki nieuwzględnione w badaniu. Burzy to nieco obraz znany z polskiej ustawy o rachunkowości, w którym coraz większe podmioty zobowiązane są do ujawniania coraz większej ilości informacji w ramach raportu rocznego.

Badanie przedstawione w artykule wykazuje, że w praktyce nie ma takiego powiązania i wielkość spółki nie ma żadnego przełożenia na ilość publikowanych przez nią informacji wewnątrz raportów niefinansowych. Oczywiście w przyszłości konieczne będzie poszerzenie niniejszego badania o kolejne lata, a także podjęcie próby zbadania innych czynników mogących wpływać na formę i wielkość sporządzanych raportów niefinansowych.

Literatura

- Adamczyk, J. (2019). The quality of non-financial information in the perspective of data disclosure. *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu*, 63(10).
- Adamus-Matuszyńska, A. (2014). Strategia społecznej odpowiedzialności a praktyka public relations. *Studia Ekonomiczne*, (185), 106-117.
- Aluchna, M., Roszkowska-Menkes, M. i Kytsyuk, I. (2018). Raportowanie społecznej odpowiedzialności biznesu. Przypadek spółek z WIG20. *Studia i Prace Kolegium Zarządzania i Finansów*, (170), 9-27.
- Bek-Gaik, B. i Krasodomska, J. (2018). Informacje niefinansowe jako obszar współczesnej sprawozdawczości przedsiębiorstw – definicja, źródła i proponowane kierunki badań. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie/Cracow Review of Economics and Management*, 2(974), 25-40.
- Bek-Gaik, B. i Surowiec, A. (2019). Raportowanie zintegrowane w praktyce polskich spółek – próba oceny jakości ujawnień. *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu*, 63(11), 199-219.
- Błażyńska, J. (2019). Raportowanie na temat informacji niefinansowych według SIN. *Studia Oeconomica Posnaniensia*, 7(3).
- Chojnacka, E. i Jadanowska, E. (2020). Użyteczność i korzyści ujawniania informacji niefinansowych – wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. *Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości*, 106(162), 45-65.

- Ciechan-Kujawa, M. (2014). *Wielowymiarowy audyt biznesowy – wartość dodana dla organizacji interesariuszy*. Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.
- Dyer, T., Lang, M. i Stice-Lawrence, L. (2017). The evolution of 10-K textual disclosure: Evidence from Latent Dirichlet Allocation. *Journal of Accounting and Economics*, 64(2), 221-245.
- Fijałkowska, J. (2013). Zakres ujawnień w raportach społecznej odpowiedzialności i zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw. *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu*, (311), 85-94.
- Kawacki, M. (2018). *Ujawnianie informacji niefinansowych w raportach rocznych spółek* (Niepublikowana rozprawa doktorska). Poznań: Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu.
- Kiczmer, B. i Słonka, N. (2019). Raportowanie społecznej odpowiedzialności biznesu przez spółki należące do RESPECT Index. *Prace Naukowe/Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach*, 66-74.
- Konarzewska, U. (2020). Raportowanie społecznej odpowiedzialności biznesu na polskim rynku kapitałowym. *Marketing i Rynek*, (9), 24-33.
- Krasodomska, J. (2014). Informacje niefinansowe w sprawozdawczości spółek. *Zeszyty Naukowe/Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie. Seria Specjalna, Monografie*, (232).
- Krasodomska, J. (2017). Raportowanie informacji niefinansowych w świetle procesów konsultacyjnych. *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu*, (479), 99-107.
- Krawczyk, P. (2019). CSR reporting standards: Implementation in Polish enterprises. *Journal of Eastern Europe Research in Business and Economics*.
- Lament, M. (2017). Raportowanie informacji niefinansowych w zakładach ubezpieczeń w Polsce. *Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości*, (91), 63-86.
- Lang, M. i Stice-Lawrence, L. (2015). Textual analysis and international financial reporting: Large sample evidence. *Journal of Accounting and Economics*, 60(2-3), 110-135.
- Martyniuk, T. i Romanchuk, K. (2019). Corporate social responsibility reporting – Polish and Ukrainian experience. *Zeszyty Naukowe Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Tarnowie*, 43(3), 13-29.
- Ogrodnik, P. (2019). Standardy stosowane w raportowaniu niefinansowym przez polskie spółki z sektora odzież i obuwanie, notowane na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie. *Studia i Prace Kolegium Zarządzania i Finansów*, (173), 59-76.
- Płatek, K. i Bilski, P. (2020). Ujawnienia niefinansowe na przykładzie wybranych spółek giełdowych branży chemicznej. *Prace Naukowe/Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach*, 60-70.
- Prewysz-Kwinto, P. i Voss, G. (2019). Ujawnianie informacji w świetle Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i jego wpływ na obszerność sprawozdań finansowych grup kapitałowych notowanych na GPW w Warszawie. *Acta Universitatis Lodzianis. Folia Oeconomica*, 1(340), 181-197.
- Rubik, J. (2018). Raportowanie niefinansowe spółek RESPECT Index po zmianach. *Studia Ekonomiczne*, (369), 209-220.
- Samelak, J. (2013). *Zintegrowane sprawozdanie przedsiębiorstwa społecznie odpowiedzialnego*. Poznań: Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu.
- Sikacz, H. (2016). Raportowanie informacji pozafinansowych grup kapitałowych. *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia*, 82(1), 239-250.
- Sikacz, H. i Wołczek, P. (2017). Analiza raportów informacji niefinansowych spółek z RESPECT Index. *Marketing i Rynek*, 11(CD), 540-552.
- Skoczylas, W. (2019). Społeczna odpowiedzialność biznesu w świetle analizy zawartości raportów niefinansowych spółek makrosektora produkcja przemysłowa i budowlano-montażowa. *Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości*, 103(159), 169-182.
- Szadziewska, A., Spigarska, E. i Majerowska, E. (2018). The disclosure of non-financial information by stock-exchange-listed companies in Poland, in the light of the changes introduced by the Directive 2014/95/EU. *Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości*, 99(155), 65-95.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 ze zm.)

- Wiśniewska, J. (2015). Weryfikacja danych pozafinansowych w raportach CSR polskich spółek. *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu*, (396), 159-168.
- Wójcik-Jurkiewicz, M. (2020). Raportowanie niefinansowe banków z perspektywy społecznie odpowiedzialnej – przykłady z WIG-ESG. *Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości*, 164(108), 207-228.

DOES THE FORM AND VOLUME OF THE NON-FINANCIAL REPORT DEPEND ON THE SIZE OF THE ENTERPRISE? STUDY ON THE EXAMPLE OF WIG20 AND MWIG40 COMPANIES

Abstract: This article summarizes research on the disclosure of non-financial information by Polish entities after 2017. The aim of the study was to verify the hypotheses about the dependence of the form and volume of non-financial reports on the size of the enterprise. The subject of the research were non-financial reports published by companies listed on the WIG20 and mWIG40 in 2018 and 2019. Content-analysis, induction and statistical methods were used in the study. The most important conclusions resulting from the study are: no visible correlation between the size of the entity and the volume of the published non-financial report, no visible and demonstrable dependence between the form of the non-financial report and the size of the entity, and the observable relationship between the form and the volume of a non-financial report – the obtained result of the study confirmed that entities publishing non-financial information as part of a separate report disclose greater amounts of information than entities publishing non-financial information within the management commentary.

Keywords: non-financial information reporting, management commentary, integrated reporting.